

AZ ESZMÉNYKÉP VONZÁSÁBAN

Mt 9,9

Vannak életreszólóan emlékezetes alkalmak az életben. Elmúló pillanatok ezek is, de tartalmuk megmarad lelkünkben, emlékezetünkben, miként a lehulló faleveleket is megőrzi az évszázados erdők mélyének avara.

Ilyen ez a mai alkalom is.

Ünnep. Egy ifjú nemzedék unitárius hitben való megerősödésének, hitéről való bizonyágtevésének és önálló egyháztaggá fogadásának ünnepi alkalmá. Ünnepe, mert ebben az önmagát kereső világban az ifjú nemzedék egy maroknyi csoportja eszményképre talált, és nyilvánosan is elkötelezi magát ennek követésére.

Minden nemzedéknek, amely nem akarta eltékozolni életét, minden kornak, amely maradandó nyomot hagyott az emberiség történetében: szüksége volt eszményekre. Eszmény- vagy mintaképre, amelynek elérését, megvalósítását célul tűzte ki, amelyet követni, megvalósítani akart. Így igaz ez ma is. Ahogyan korunk egyik nagy tudós-gondolkodója, Selye János vallja: „Jó, ha van mintaképünk, amelyet tőlünk telhetően követünk.“ Még akkor is, ha: „Az eszmények nem azért vannak, hogy elérjük őket, hanem hogy mutassák az utat.“

Milyen életeszmenyt választottak s vallanak magukénak ezek az ifjak?

Egyházunk négy százéves múltjának, a tiszta jézusi kereszténység dávidferenci örökségének megfelelő, sajátos életeszmenyt választottak: az ember Jézust. Istennek legjobb, legigazabb gyermekét. Minden korok legnagyobb emberét, aki „tegnap és ma is örökké ugyanaz“. És aki mégis más, olyannyira más, mint mind-megannyi korok embere! Benne, minden korok emberétől különböző „másságában“ látták meg, hogy mit tervezett Isten az emberrel. Ez az, ami Jézusban lenyűgöző, magával ragadó, növekedésre, tökéletesedésre indító.

Mi ez a „másság“, Jézusnak minden korok emberétől való különbözősége?

Azok számára, akik felfedezték-megismerték az ember Jézus „mérhetetlen gazdagságát“, akik Mesterüknek, eszményképüknek érzik Őt, azok számára ez a „másság“, különbözőség abban jelentkezik, ami minden kétséget kizáróan Jézus kortársait is megragadta, lenyűgözte, követésre indította. Talán csak személyes valóság formájában lehet a legszebben megfogalmazni, elmondani mindezt. Valahogy így:

— Jézus, te olyan más vagy! Más és több, mint a hétköznapi ember! Ember még így nem beszélt, nem tanított, mint Te! Ma is úgy jelensz meg, hogy az emberi életnek egyetlen szóval új irányt mutass. Értelmet adj. Láttad, hogy egy Máté nevű ember ül a vámnál. Kövess engem! — szólítottad meg. S ő fölkelt és követett! — S a hatás nem maradhatott el: a nép álmélkodott tanításon, mert úgy tanítottál, mint akinek hatalma van — nem úgy, mint az írástudók és farizeusok.

Szavad ma is törvényerővel bír, világos beszéd. A felelősség alól kibújni akaró mellébeszélés, és köntörfalazás nélküli egyenes beszéd: „Hallottátok a régieknek szóló parancsot... Én pedig azt mondom néktek...“ Mennyire más vagy Te ilyenkor is, mint hétköznapijaink kitérő válaszokat adó embere!

S milyen következetesen összegeztetted cselekedeteidet szavaiddal! Nemcsak hirdeted Isten és az ember szeretetét mint hited és életed legfőbb parancsolatát: cselekszed is! Mert tudod, hogy hittal élni annyi, mint híven élni: s hogy „élni annyi, mint cselekedni“!

Te vendégségbe mérsz a vámszedőhöz, akit mindenki elkerül, megvet, lenéz. Te kiállsz a házasságtörő asszony mellett, hogy megtérésre, újjászületésre indítsd, amikor mindenki ellene van, életére tör. Te magadhoz hívod a gyermekeket és megáldod őket, amikor mindenki szabadulni igyekszik tőlük, vagy türelmetlenül elkergeti őket. Te megbocsátasz Péternek, amikor ő saját magát vádolja, kárhoztatja. Te észreveszed az adakozó özvegyet, és dicséred őt, amikor senki sem akar tudni róla. Te szereted, pártfogásodba veszed és boldognak nevezed a szegényeket, amikor mindenki lenézi őket, amikor mindenki gazdagság után eped, sóvárog és törtet. Te lehajolsz és megmosod a tanítványok lábát, még ha nem is értik tetteidet. Te a betegek segítségére sietsz, és a gyógyulás reményét

gyújtod fel bennük, amikor már mindenki lemondott róluk. Neked akkor is van időd segíteni a bajba jutottakon, amikor mindenki siet és érzéketlen közönnyel megy tovább. Te reménységet, hitet és békességet adsz, amikor mindenki azt hiszi, hogy mindennek vége. Te hallgatsz, amikor mindenki ajkán habot tús a gúny, a szidalom, a megvetés és az átok dühödt szava. Te vállalod a korbácsütés csípős, az arculköpetés égő fájdalmát, a töviskoronás szenvedést, amikor mindenki a kezeit mossa, vagy gyáván menekül. A Te kezed akkor is simogatásra nyílik, amikor a másokét vad indulat rándítja ökölbe. Te bocsánatot adsz és kérsz azokra, akik bántalmaznak, gúnyolnak és megfeszítenek. Te akkor is tudsz szeretni, amikor körötted mindenki gyűlölettől ég...

Jézus, köszönöm neked, hogy Te más vagy! Változtass meg! Példáddal tégy engem is más emberré! Hozzád hasonlóvá.

E személyes vallomás formájában felmutatott eszménykép lenyűgözte és követésre indította minden korok vallásos emberét. Érthetően. A példa követésre indít. Ahogyan Emerson írja az eszménykép, a nagy emberek hasznáról: „A tevékenység ragadós. Odanézve, ahova mások néznek, ugyanazokkal társalogva, ránk ragad a varázs, ami őket csalogatta... Minden értelmi és erkölcsi erő valódi kincs. Tőled árad szét, akarod vagy nem, s használ nekem, akire soha nem is gondoltál.”

Isten is azért adott ilyen példaképet ennek a világnak, hogy mutassa számunkra az utat. Hogy legyenek olyanok, akik Őt követve szüntelen gyógyítsák az emberiség folyvást kiújuló sérüléseit, melyek emberségén esnek.

Jézus hívása — Jer, kövess engem! — ma ezekhez a konfirmáló ifjakhoz szól. Hisszük, hogy ők e magasrendű életeszmenyt boldogan magukénak valló, biztonyságtévő lelkülettel indulnak el az emberré válás életútján, hogy kövessék Őt, hogy nyomdokaiba lépjenek a Názáreti Jézusnak! Ámen.

LŐRINCZI LÁSZLÓ

GYERMEKÁLDÁS

Lk 1,42

Rövid időn belül ismét ünnepre gyűlt össze Nagy családunk, s szeretetünk ölében ismét kisgyermek ül. Szívünk ismét a legtisztább örömmel és mély hálával van tele. Nagy családunk másik szeretetben virágzó ága íme gyümölcsöt érlelt nekünk, s mi őt hálával mutatjuk fel Istennek. Ő életünk minden áldásainak a forrása. S áldásai között legdrágább a gyermek.

Emlékezzünk áhitattal azokra, akik testileg immár sohasem lehetnek velünk, de részük volt abban, hogy mi ma a gyermekáldás legtisztább örömeiben részesüljünk. Tudatában kell élnünk annak, hogy mi azért vagyunk, s gyermekeink, unokáink, dédjeink azért lehetnek, mert voltak, akik előttünk éltek, jártak és szerettek. Sírokban porladó anyaméhek, kik magukba gyermeket fogadtak, porladó édesapaszívek, kiket méltó büszkeséggel töltött el az a tudat, hogy apákká lehettek. Legyenek lelkükben mindnyájan velünk.

Legyenek lélekben velünk azok is, akik hála Istennek élnek, de velünk nem lehetnek. Legyen illő részük Nagy családunk közös örömeiben, közös háláadásában.

* * *

Ugye ez alkalommal is egyetértünk és együttérzünk abban, hogy a gyermek Isten legnagyobb áldása. Fel sem lehet sorolni, hogy mennyi oka van ennek! Leírhatatlan, analízálhatatlan az a szépség, ami a méhében gyermekáldást hordozó